

HANDBOKEN

för gymnasieelevernas
dagliga
resor

vårterminen 2012



INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Kapitel

1. Sammanfattning – liten lathund
2. Endast till studiehjälpsberättigade elever
3. Inackorderade elever
4. Avståndsregler
5. Kollektivtrafik eller enskilt resande
6. Bidragsform – färdbevis eller kontant resebidrag
7. Storlek på kontant bidrag
8. Gymnasiekortets giltighet i geografi och tid
9. Praktikresor
10. Handläggningsordning
11. Vid terminsstart
12. Borttappade/stulna färdbevis
13. Glömt gymnasiekortet hemma
14. Tvättat gymnasiekort
15. Elev saknar giltigt färdbevis vid biljettkontroll
16. Återkrav
17. Uppföljningsinsatser för ungdomar under 18 år

1 SAMMANFATTNING – LITEN "LATHUND"

Resebidrag utgår till resebidragsberättigade elever. Elever ska uppfylla följande villkor:

- under 20 år
- minst 6 km mellan bostad och skola
- ej inackorderad
- heltidsstuderande i gymnasieskola, folkhögskola, kommunal eller statlig vuxenutbildning eller annan läroanstalt på gymnasial nivå
- utbildningens längd ska vara minst 8 veckor

Det finns tre typer av resebidrag:

- | | |
|----------------------------------|--|
| 1.färdbevis | - gymnasiekort är det som utgår i första hand om eleven har möjlighet att använda kollektivtrafik. |
| 2. färdbevis + anslutningsbidrag | - eleven har minst 6 km resväg från bostaden till närmaste hållplats.
Anslutningsbidraget är vårterminen 2012:
163 kr/månad. Se kapitel 7. |
| 3. kontant bidrag | - eleven kan inte använda kollektivtrafik eller
- eleven har mer än 10 km resväg från bostaden till närmaste hållplats.
Storleken på det kontanta bidraget bestäms av avståndet mellan bostad och skola. Se kapitel 7. |

Eleven ansöker om resebidrag på särskild blankett.

Ansökan om gymnasiekort handlägges av skolan. Ansökan om kontant resebidrag handlägges av elevens hemkommun.

2 RESEBIDRAG UTGÅR ENDAST TILL STUDIEHJÄLPSBERÄTTIGADE ELEVER

2.1 Allmänt

I Värmlands län gäller att bidrag till gymnasieelevernas dagliga resor endast kan utgå till heltidsstuderande elever, som enligt beslut av skolstyrelse eller motsvarande, är berättigade till studiehjälp.

2.2 Heltidsstuderande

Bidraget till dagliga resor utgår endast till heltidsstuderande elever.

2.3 Åldersregler

För bidrag till dagliga resor finns inte någon nedre åldersgräns, vilket innebär att bidraget kan beviljas så snart eleven deltar i gymnasial utbildning samt till och med första kalenderhalvåret det år under vilket den studerande fyller 20 år.

3 *INACKORDERADE ELEVER*

3.1 Allmänt

I Värmlands län gäller i princip att bidrag till dagliga resor inte kan utgå till studerande, som beviljats inackorderingstillägg till det statliga studiebidraget. Vissa kommuner kan dock ha andra regler.

Undantaget är inackorderade elevers praktikresor. Se kapitel 9.5.

3.2 Förändring under pågående kurs

Elev, som under pågående kurs övergår från att vara inackorderad till att resa dagligen, kan få bidrag till dagliga resor från och med den dag inackorderingstillägget upphört.

Elev, som under pågående kurs övergår från att resa dagligen till att vara inackorderad, kan inte få bidrag till dagliga resor från och med den dag inackorderingstillägget börjar utgå.

4.1 Allmänt

I Värmlands län gäller att elevens kortaste väg till skolan skall vara minst 6 km för att resebidrag ska utgå.

4.2 Färdväg

Med färdväg menas bilvägar, cykelvägar och gångvägar, som är naturliga och rimliga att använda för enskild förflyttning eller resa och som med få undantag är framkomliga hela året.

4.3 Bostad

Med bostad förstås den bostad där den studerande varaktigt är bosatt under studietiden.

Vissa kommuner tillämpar följande regler: I de fall där den studerande bor på två ställen, till exempel vid växelboende hos båda föräldrarna på skilda adresser, anses eleven ha två adresser. Dels folkbokföringsadressen hos den ena föräldern och dels hos den andra föräldern. Två adresser kan bara förekomma vid boende hos två föräldrar.

Andra kommuner räknar endast folkbokföringsadressen som bostad.

Som bostad räknas inte sommarbostad.

4.4 Skola

Med skola menas den lokal (=utbildningsställe) till vilken den studerandes utbildning är förlagd.

Som utbildningsställe räknas även skolverkstad, lärlingsbygge och arbetslokal där obligatorisk praktik fullgörs.

Fast utbildningsställe: den lokal till vilken elevens huvudsakliga utbildning är förlagd.

Tillfälligt utbildningsställe: den lokal vari utbildning är förlagd, men som inte utgör elevens huvudsakliga utbildningsställe, till exempel praktikplats. Bidragsprövningen sker på samma sätt som vid resa till fast utbildningsställe.

5 KOLLEKTIVTRAFIK ELLER ENSKILT RESANDE

5.1 Allmänt

I Värmlands län gäller följande:

Resan eller del av resan ska anses kunna ske med kollektivt färdmedel om kortaste färdvägsavståndet för enskild anslutningsresa mellan bostad och närmaste hållplats med daglig (skoldagar) kollektiv förbindelse med utbildningsorten är mindre än 10 km.

5.2 Beräkning av färdvägsavstånd för anslutningsresa

Kortaste färdvägsavstånd för enskild anslutningsresa beräknas för närmaste väg som är naturlig och rimlig att använda för enskild förflyttning eller enskild resande. Färdvägen ska med få undantag vara framkomlig hela året.

6 BIDRAGSFORM

6.1 Allmänt

I Värmlands län gäller att bidraget ska utgå i form av

- färdbevis eller
- färdbevis + kontantbidrag för enskild anslutningsresa eller
- kontantbidrag för enskild resa.

6.2 Färdbevis

Färdbevis – det vill säga gymnasiekort – delas ut till samtliga studiehjälpsberättigade elever som kan åka med kollektiva färdmedel enligt kapitel 5.1.

Färdbeviset ska möjliggöra resa till och från undervisningen samtliga resebidragsberättigade dagar.

Färdbevis i form av gymnasiekort utdelas till elever som följer undervisningen med normal terminslängd.

Så snart eleven uppfyller gällande avståndsvillkor för färdväg minst en dag per vecka ska färdbevis beviljas.

6.3 Färdbevis + kontant bidrag för anslutningsresa

Om bidraget utgår i form av färdbevis och eleven har minst 6 km färdväg mellan bostaden och närmaste hållplats för kollektivresan kan eleven även ansöka om bidrag för anslutningsresan. Se kapitel 7.1.

6.4 Kontantbidrag för enskild resa

Kontantbidrag för enskild resa utgår om

- resan inte kan anses ske med kollektivt färdmedel (se kapitel 5.1) eller
- undervisningen inte följer normal terminslängd.

6.5 Elev som gör kontantutlägg när bidraget ska utgå i form av färdbevis

Om bidraget utgår i form av färdbevis och eleven av någon orsak gör kontant utlägg för resa (till exempel glömt eller förlorat färdbevis) kan eleven inte erhålla ersättning för utlägg. Se även kapitel 12.

6.6 Pris gymnasiekort

Priset som Värmlandstrafik fakturerar skolan (för vidarefakturerering till hemkommunen) för gymnasiekort för 2012 är 4 220 kr exkl moms per kort och termin.

7 **STORLEK PÅ KONTANT BIDRAG**

7.1 **Anslutningsresa bostad – hållplats**

Bidrag till enskild anslutningsresa utgår med följande belopp:

Färdvägsavstånd i km mellan bostad och hållplats minst	Bidrag i kronor per månad
6	163

7.2 **Enskild resa bostad – skola**

Till elev som inte kan åka med kollektivt färdmedel enligt kapitel 5.1 utgår resebidrag med följande belopp:

Färdvägsavstånd i km mellan bostad och skola, enkel resa minst	Bidrag i kronor per månad
6	340
13	439
19	546
27	673
36	794
46	914

Färdvägsavstånd beräknas för närmaste väg som är naturlig och rimlig att använda för enskild resa och som med få undantag är framkomlig hela året. Se kapitel 4.2.

7.3 **Beräkning av kontant ersättning**

Höstterminen	4 x månadsersättning
Vårterminen	5 x månadsersättning
2 veckors period	0,5 x månadsersättning
5 veckors period	1,25 x månadsersättning
6 veckors period	1,5 x månadsersättning
7 veckors period	1,75 x månadsersättning
o s v	

För elever som endast är berättigade till kontanterersättning några av undervisningsdagarna per vecka reduceras månadsersättningen i proportion till antalet ej ersättningsberättigade dagar.

Exempel: eleven bor 35 km från skolan och är berättigad till kontanterersättning två dagar per vecka. Ersättningen blir per månad

$$673 \text{ kr} \times 2/5 \text{ (eller } 40\%) = 269 \text{ kr.}$$

8 GYMNASIEKORTETS GILTIGHET

8.1 Gymnasiekortets giltighet inom Värmland

Kortet gäller

-på Värmlandstrafiks bussar och tåg i regionaltrafik inom Värmland

-över länsgräns enligt punkterna nedan

-på tätortstrafiken i Arvika, Karlstad, Kristinehamn och Säffle

- på SJs tåg (2 kl) på sträckorna Charlottenberg - Degerfors och Karlstad - Åmål och X2000 mellan Arvika - Karlstad

Kortet gäller inte på expressbussar.

8.2 Örebro län (Länstrafiken Örebro)

Örebro läns och Värmlandstrafiks gymnasiekort gäller parallellt på sträckorna

Buss: Linje 402 Filipstad - Nykroppa – Storfors - Kristinehamn
Linje 403 Storfors – Karlskoga
Linje 407 Filipstad - Hällefors
Linje 500 Kristinehamn - Karlskoga
Linje 503 Kristinehamn – Degerfors
Linje 343 Filipstad – Hällefors (Länstrafiken Örebros linje)
Linje 502 Karlskoga – Degerfors (Länstrafiken Örebros linje)
Tätortstrafiken i Kristinehamn

Tåg: Linje 70 Kristinehamn - Degerfors

8.3 Västra Götalands län (Västtrafik)

Värmlandstrafiks gymnasiekort och Västtrafiks skolkort gäller parallellt på sträckorna

Buss: Linje 505 Kristinehamn - Gullspång
Linje 700 Årjäng - Töcksfors
Linje 800/801 Säffle - Åmål
Linje 802 Säffle – Åmål – Svanskog – Nysäter
Linje 755 Årjäng – Bengtsfors (Västtrafiks linje)
Linje 775 Åmål – Säffle (Västtrafiks linje)

Tåg: Linje 71 Säffle - Åmål

8.4 Dalarnas län (Dalatrafik)

Värmlandstrafiks gymnasiekort gäller på sträckan

Buss: Linje 209 Värnäs - Stöllet – Malung

8.5 Giltighetstider

Gymnasiekortet gäller helgfri måndag till fredag kl 05.00 – 20.00.

Sista delen av resan, om byten måste ske, ska påbörjas senast kl 20.00. Detta betyder att den som går på en tur fram till kl 20.00 kan åka på sitt gymnasiekort medan den som kliver på samma tur efter kl 20.00 måste betala för resan.

Är bussen eller tåget försenat är det ordinarie avgångstid från hållplatsen, enligt tidtabell, som gäller.

Gymnasiekortet gäller på höstlov, sportlov och påsklov. Det gäller inte på jullovet och inte på sommarlovet.

9 PRAKTIKRESOR

9.1 Allmänt

Bidragsprövningen vid praktikresor ska ske på samma sätt som vid resa till fast utbildningsställe.

9.2 Typ av resebidrag

Situation	Typ av resebidrag
Reseberättigad med möjlighet att resa kollektivt	Gymnasiekort eller om praktikplatsens arbetstider inte sammanfaller med gymnasiekortets giltighet (M-F 05.00-20.00) används praktikpass (se kapitel 9.3) istället.
Reseberättigad, men kollektivtrafik saknas helt eller delvis	Kontanersättning enligt schablon, se kapitel 7.2

9.3 Praktikpass

Praktikpass gäller dygnet runt och även på helger på alla bussar och tåg inom Värmland.

Praktikpassen beställes från Värmlandstrafik senast en vecka innan praktikperiod. Vid beställning skall anges elevens namn, ressträcka och giltighetsperiod och skolans namn samt faktureringsadress (samt i förekommande fall elevens gymnasiekortsnummer).

Värmlandstrafik skickar praktikpassen och faktura på utskrivna praktikpass till skolan.

Pris per vecka 151 kr exkl moms (2012).

I de fall där eleven har gymnasiekort men ändå behöver praktikpass för sina praktikresor är praktikpasset kostnadsfritt.

OBS! Praktikpasset ska INTE användas för gruppresa vid studiebesök.

9.4 Praktik utanför Värmland

Eleven kan söka kontant ersättning enligt schablon.

OBS! Detta gäller endast de dagliga resor eleven gör på praktikorten. Resan mellan hemkommunen och praktikorten räknas inte som praktikresa.

9.5 Inackorderade elevers praktikresor

Även inackorderade elever kan söka resebidrag för praktikresor.

Med praktikresa menas de dagliga resor eleven gör mellan bostaden och praktikplatsen. Exempel: Elev från Kristinehamn som går i skola och är inackorderad i Årjäng. Eleven ska göra sin praktik i Gullspång och bo hemma hos sina föräldrar i Kristinehamn under tiden. De dagliga resorna Kristinehamn – Gullspång t o r är praktikresor. Resan Årjäng – Kristinehamn t o r räknas INTE som praktikresa.

9.6 Elever från Värmland som är inackorderade och går i skola i Värmland

Situation:	Typ av resebidrag:
Praktik inom Värmland	Gymnasiekort / Praktikpass Om eleven inte kan utnyttja kollektivtrafik: Kontant bidrag enligt schablon
Praktik i annat län	Kontant bidrag enligt schablon (endast dagliga resor på praktikorten)

9.7 Elever från andra län som är inackorderade och går i skola i Värmland

Situation:	Typ av resebidrag:
Åker hem till sitt län och gör praktik	Eleven ansöker om bidrag till praktikresor direkt till hemkommun
Stannar på skolorten och gör sin praktik	Gymnasiekort / Praktikpass. Om eleven inte kan utnyttja kollektivtrafik: kontant bidrag enligt schablon. Förslagsvis betalar skolan ut resebidraget och fakturerar sedan elevens hemkommun.

10 HANDLÄGGNINGSDORDNING

- Skolan delar ut informationsbroschyr med ansökningsblankett till elever. Värmlandstrafik tillhandahåller materialet.
 - Eleven lämnar in ifylld och undertecknad ansökan till skolan.
 - Handläggare vid skolor och skolförvaltningar behandlar inkomna bidragsansökningar.
 - Ansökan om kontant resebidrag behandlas av respektive elevs hemkommun.
 - Skolan beställer färdbevis från Värmlandstrafik.
 - Om eleven, enligt sin ansökan, är bidragsberättigad, delar handläggare vid skolan eller skolförvaltningen ut färdbevis till eleven.
 - I de fall där kontant resebidrag ska utgå, skickas ansökan till elevens hemkommun, för utbetalning till eleven.
 - Om eleven ej bedöms ha rätt till färdbevis eller kontantersättning avslås ansökan. Handläggaren tillser att eleven informeras. Om gränsfall föreligger, kan handläggaren rådgöra med Värmlandstrafik.
 - Önskar elev få beslut angående resebidrag omprövat, ska överklagan ske inom 14 dagar från det att beslut erhållits. Överklagan ska ställas till skolan. Vid behov kan handläggarna rådgöra med Värmlandstrafik.
 - Handläggaren vid skolan redovisar 1 oktober och 1 mars till Värmlandstrafik antal utdelade gymnasiekort och skickar tillbaka ej utdelade och tillbakalämnade kort.
 - Värmlandstrafik skickar faktura till skolan.
 - I slutet av terminen gör skolan en ny avstämning och skickar tillbaka överblivna kort. Korten ska vara Värmlandstrafik tillhanda senast 30 november respektive 31 maj.
 - Värmlandstrafik stämmer av tilläggsbeställningar mot tillbakaskickade kort och skickar tilläggsfaktura eller kreditfaktura.
- (Efter dessa datum kan fortfarande tilläggsbeställningar av kort göras men inga kort kan skickas tillbaka för kreditering.)
- Praktikpass beställes från Värmlandstrafik. Värmlandstrafik skickar korten samt faktura vid varje beställningstillfälle

De två första veckorna på höstterminen, från och med 15 augusti eller tills handläggarna hunnit dela ut korten, får gymnasieeleverna åka till och från skolan på enbart stamkort.

Foto ska klistras fast och personuppgifterna ska vara ifyllda för att stamkortet ska gälla som färdbevis.

De tre första vardagarna i vecka 2, då vårterminen vanligtvis startar, får elever som ännu inte fått sitt gymnasiekort för vårterminen, åka på gymnasiekortet för december.

Gymnasiekortet är en värdehandling och ska behandlas som en sådan. Borttappade eller förlorade kort ersätts inte av Värmlandstrafik eller av skolan/kommunen. Eleven får betala sina skolresor själv.

Skulle det vara så att kortet senare under innevarande månad återfinns, betalar Värmlandstrafik, mot uppvisande av kvitto, tillbaka de pengar eleven lagt ut på biljetter.

Stöld ska alltid polisanmälas, av eleven eller av skolan.

Då får eleven betala resan själv. Vi tar inte emot kontanter ombord på bussen. Där är betalningsalternativen Respass värdekort, sms-biljett eller bankkortsbetalning.

Ombord på våra tåg kan man betala med kontanter, bankkort eller med sms-biljett.

Tvättade gymnasiekort ersätts om eleven kan visa upp och lämna resterna av det gamla kortet till handläggaren på skolan.

Resterna bifogas vid ordinarie redovisning av gymnasiekort till Värmlandstrafik. Ingen kostnad tas ut för det kort som lämnats ut istället.

Vilka följer resa på ogiltigt gymnasiekort eller praktikpass får, beror på vad som gör att kortet inte är giltigt. Värmlandstrafiks biljettkontrollanter har klara regler att jobba efter.

Åker en gymnasieelev till exempel på marsmärket i april eller utanför kortets giltighetstider utfärdar biljettkontrollanten en tilläggsavgift på 800 kr plus enkelbiljettpriset på resan.

Är kortet förfalskat, till exempel kopierat, blir eleven dessutom polisanmäld.

På grund av

- avbrutna studier, flyttning med mera
- felaktiga eller vilseledande uppgifter i ansökan. Skolan ska kräva eleven på ersättning för den tid som denne felaktigt innehaft gymnasiekort eller i de fall kontant bidrag felaktigt utbetalats, att krävas på hela beloppet.

Kravrutin:

När en elev avbryter sina studier eller får ändrade reseförhållanden som inte berättigar till resebidrag, ska gymnasiekortet omedelbart inlämnas hos handläggaren. Sker inte återlämnande inom rimlig tid ska återkrav skickas till eleven. Om så önskas, kan handläggaren hos Värmlandstrafik få hjälp med att utfärda återkravet.

När det gäller kontant bidrag som ska återkrävas handhas detta av skolan i samarbete med elevens hemkommun.

17.1 Beräkning av studietid

Enligt CSNs föreskrifter

1. För elev som deltar i uppföljningsprogram, kurser och andra utbildningsinslag inom ramen för individuella planer enligt förordningen 1983:583 ska studietiden för de skilda teoriperioderna läggas samman. Studiehjälp ska således beviljas för det framräknade antalet hela 15-dagarsperioder inom den totala studietiden.

2. Vid beräkning av den studiehjälsberättigande tiden får perioder och dagar från höst- och vårterminen läggas samman.

Vid tillämpningen av föreskrifterna meddelar CSN följande allmänna råd:

Studiehjälsberäkningen innebär att elever i individuella planer får sammanräkna samtliga undervisningsdagar enligt punkt 1 ovan, även om dessa dagar inte bildar en sammanhängande 15-dagarsperiod.

Exempel: Eleven deltar i uppföljningsprogram från den 22 augusti till den 16 september. Den 26 september börjar han på en praktikplats där han slutar den 9 mars. Under denna period kallas han in till skolan en dag per vecka fem gånger. För dessa dagar erhåller han ingen ersättning från sin praktikplats. Den 12 till den 16 mars deltar han i en avslutningsvecka på skolan.

Studiehjälsberättigande tid:

22/8 – 16/9	26 dagar
26/9 – 9/3 5 dagar	5 dagar
12/3 – 16/3	5 dagar
Totalt alltså	36 dagar

17.2 Storlek på kontant bidrag

Se kapitel 7.2 och 7.3